

Klasa I szkoły podstawowej – przygotowanie do edukacji szkolnej

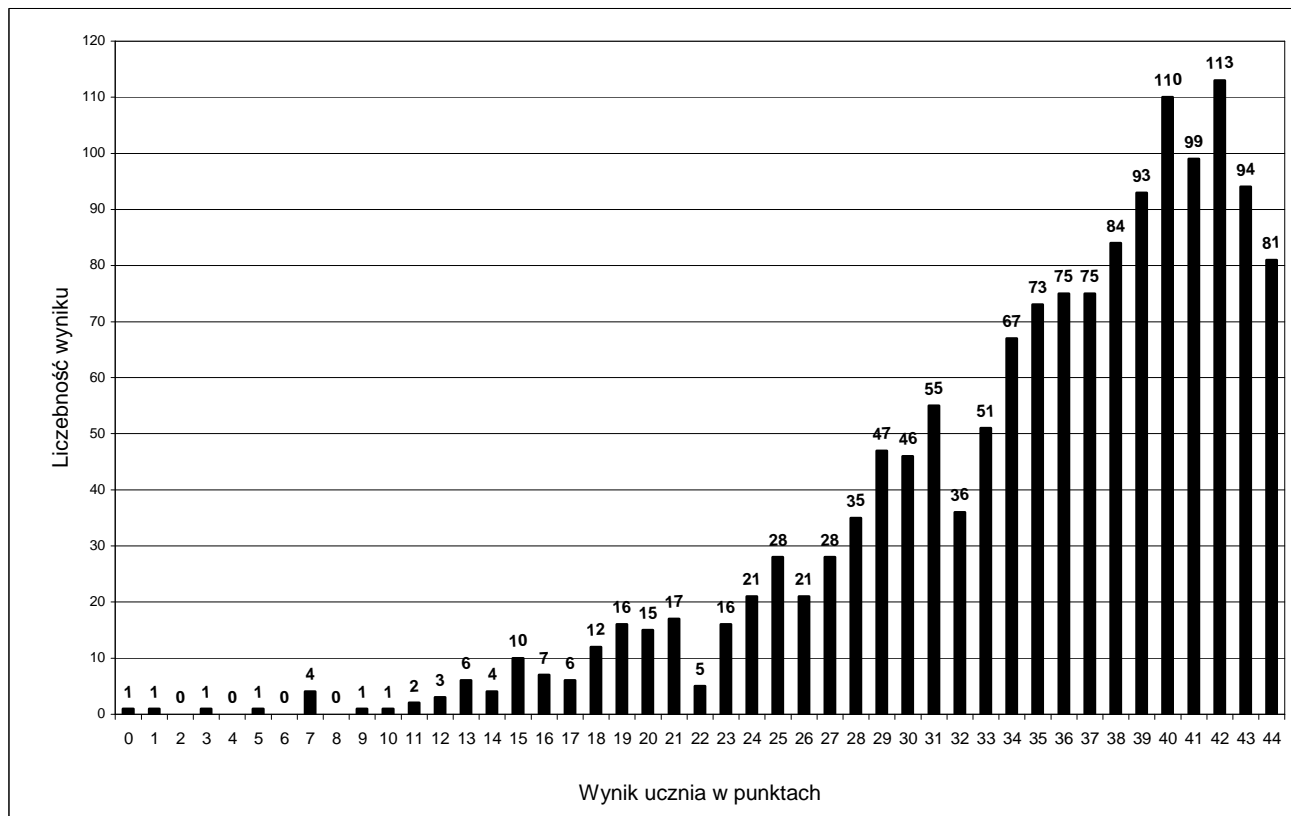
1. Informacje ogólne

Badanie zostało przeprowadzone we wrześniu 2009 r. w 57 szkołach podstawowych. Analizie poddano wyniki 1461 uczniów z 86 klas pierwszych.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki		Miary empiryczne ogół badanych
Skala wyników testowania		0 – 44
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna)		33,55
Rozstęp średnich wyników klas		21,10 – 41,50
Współczynnik łatwości testu		0,76
Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas		0,48 – 0,94
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 – 0,19 bardzo trudne	–
	0,20 – 0,49 trudne	2
	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudne	6
	0,70 – 0,89 łatwe	23
	0,90 – 1,00 bardzo łatwe	13

3. Rozkład wyników dzieci

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	0	1	7	71	7

4. Łatwość umiejętności

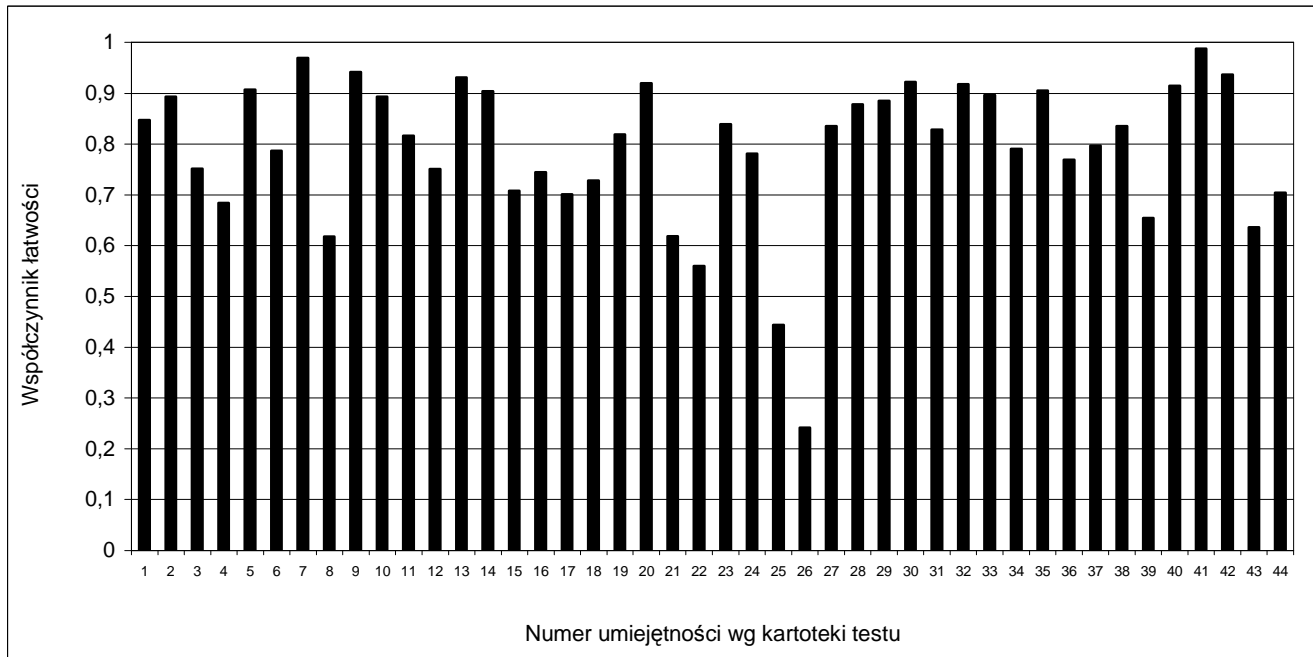

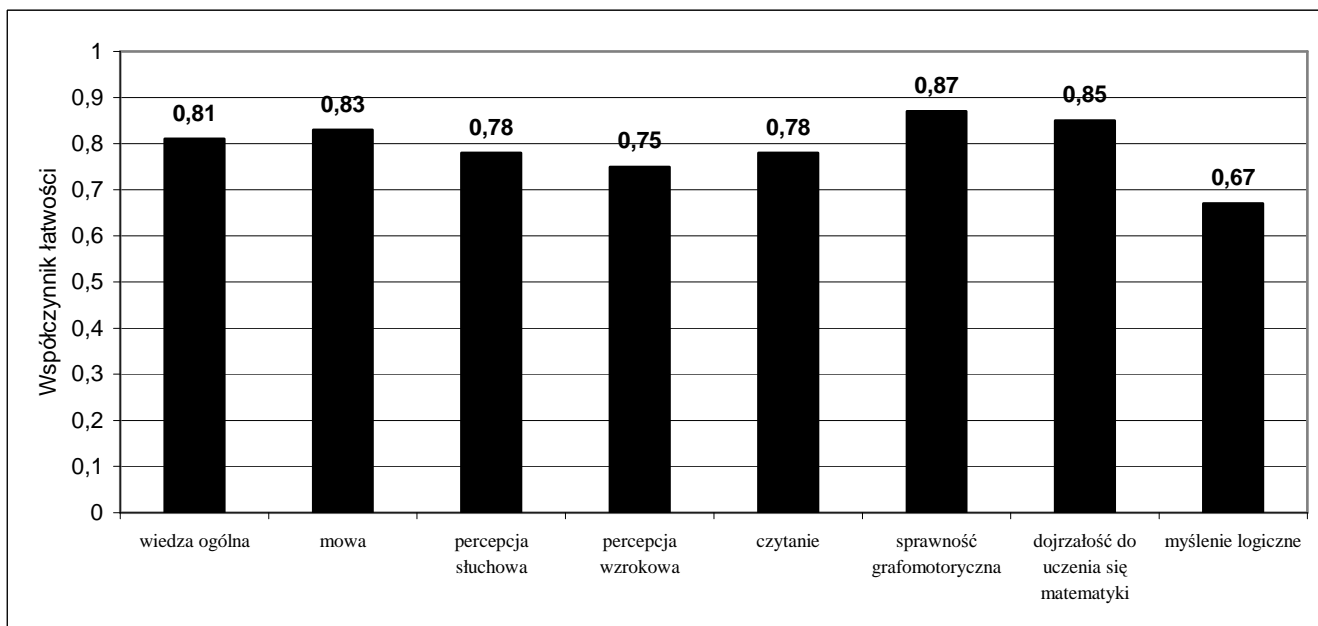
Tabela zamieszczona poniżej podaje dokładne współczynniki łatwości poszczególnych umiejętności sprawdzanych testem.

Materiał programowy	Nr umiej.	Sprawdzana umiejętność (Uczeń:)	Współ. łatwości	Rozstęp współczynnika łatwości	Procent opuszczeń	
Wiedza ogólna	1	podaje nazwę ulicę i numer domu, w którym mieszka.	0,85	0,38 - 1,00	0	
	2	nazywa zawód, jaki wykonują rodzice.	0,89	0,40 - 1,00	0	
	3	nazywa obecną porę roku.	0,75	0,24 - 1,00	0	
	4	nazywa następny dzień tygodnia.	0,68	0,20 - 1,00	0	
	5	podaje dwa przykłady wakacyjnych zabaw.	0,91	0,39 - 1,00	0	
	6	mówi, o czym należy pamiętać, podczas kąpieli nad jeziorem lub morzem.	0,79	0,17 - 1,00	0	
Mowa	Realizacja tematu	7	samodzielnie buduje kilkuzdaniową wypowiedź zgodną z treścią obrazka.	0,97	0,40 - 1,00	1
		8	uwzględnia w wypowiedzi, np. związki przyczynowo-skutkowe, szczegóły, cechy postaci, zwierząt lub przedmiotów, emocje, usytuowanie w przestrzeni.	0,62	0,00 - 1,00	0
	Poprawność językowa	9	stosuje poprawne słownictwo.	0,94	0,45 - 1,00	0
		10	poprawnie odmienia wyrazy.	0,89	0,56 - 1,00	0
		11	łączy wyrazy w zdania.	0,82	0,15 - 1,00	0
	Wymowa	12	ma prawidłową wymowę.	0,75	0,40 - 1,00	0

Percepcja słuchowa	Wyodrębnianie głosek w nagłosie	13	wyodrębnia głoskę na początku wyrazu w 5 wyrazach rozpoczynających się samogłoską.	0,93	0,61 - 1,00	0
		14	wyodrębnia głoskę na początku wyrazu w 5 wyrazach rozpoczynających się spółgłoską.	0,90	0,44 - 1,00	0
	Wyodrębnianie głosek w wygłosie	15	wyodrębnia głoskę na końcu wyrazu w 5 wyrazach kończących się samogłoską.	0,71	0,20 - 1,00	0
		16	wyodrębnia głoskę na końcu wyrazu w 5 wyrazach kończących się spółgłoską.	0,74	0,20 - 1,00	0
	Analiza głosek w wyrazach	17	dokonuje analizy głosek w 5 wyrazach.	0,70	0,08 - 1,00	0
	Synteza głosek w wyrazach	18	dokonuje syntezy głosek w 5 wyrazach.	0,73	0,00 - 1,00	0
Percepcja wzrokowa	Złożenie obrazka w całość	19	korzystając ze wzoru składa obrazek w całość.	0,82	0,39 - 1,00	0
	Wyszukiwanie różnic	20	wyszukuje na obrazku trzy dowolne brakujące elementy i dorysowuje je.	0,92	0,39 - 1,00	1
		21	wyszukuje na obrazku trzy pozostałe brakujące elementy i dorysowuje je.	0,62	0,00 - 1,00	0
	Odpoznanie kształtów liter	22	rozpoznaje i nazywa litery kształtopodobne różniące się ułożeniem względem osi pionowej i poziomej (inwersja dynamiczna i statyczna): p-b, d-g.	0,56	0,00 - 1,00	1
23		rozpoznaje i nazywa litery kształtopodobne różniące się drobnym elementem graficznym: a-o, m-n.	0,84	0,43 - 1,00	1	
Czytanie tekstu	Technika czytania	24	czyta tekst głoskując.	0,78	0,18 - 1,00	0
		25	czyta tekst sylabizując lub metodą kombinowaną.	0,44	0,00 - 0,65	0
		26	czyta tekst metodą całościową.	0,24	0,00 - 1,00	0
	Rozumienie czytanego tekstu	27	odpowiada na pytanie: Kim jest Ariel?	0,84	0,33 - 1,00	0
		28	odpowiada na pytanie: Jakie włosy ma Mała Syrenka?	0,88	0,33 - 1,00	0
		29	odpowiada na pytanie: Z kim pływa Ariel?	0,89	0,28 - 1,00	0
Sprawność manualna i grafomotoryczna	Odwzorowywanie szlaczek i wzorów literopodobnych	30	prawidłowo odwzorowuje szlaczki.	0,92	0,57 - 1,00	0
		31	prawidłowo odwzorowuje wzory literopodobne (bez odrywania ręki).	0,83	0,10 - 1,00	0
	Sposób trzymania narzędzia piszącego	32	prawidłowo trzyma narzędzie piszące (występuje chwyt pęsetkowy).	0,92	0,35 - 1,00	0
	Posługiwanie się nożycami	33	tnie nożycami po linii prostej.	0,90	0,09 - 1,00	0
		34	tnie nożycami ze zmianą kierunku.	0,79	0,11 - 1,00	0
Dojrzałość do uczenia się matematyki	Stosunki przestrzenne	35	uzupełnia elementy obrazka z uwzględnieniem stosunków przestrzennych.	0,90	0,55 - 1,00	0
		36	uzupełnia elementy obrazka z uwzględnieniem stron (prawa, lewa).	0,77	0,33 - 1,00	0
	Przeliczanie i działania na liczbach	37	wymienia bezbłędnie liczby od 2 do 7.	0,80	0,24 - 1,00	1
		38	prawidłowo dodaje w pamięci lub korzystając z liczmanów (3 przykłady).	0,84	0,38 - 1,00	0
		39	prawidłowo odejmuje w pamięci lub korzystając z liczmanów (3 przykłady).	0,65	0,20 - 1,00	0
	Znajomość figur geometrycznych	40	rozpoznaje trójkąt.	0,91	0,59 - 1,00	0
		41	rozpoznaje koło.	0,99	0,70 - 1,00	0
42		rozpoznaje kwadrat.	0,94	0,50 - 1,00	0	
Myślenie logiczne	Rozpoznawanie podobieństw	43	w każdej parze wyrazów wskazuje po jednym podobieństwie.	0,64	0,00 - 1,00	7
	Rozpoznawanie różnic	44	w każdej parze wyrazów wskazuje po jednej różnicy.	0,70	0,00 - 1,00	7

5. Łatwość kategorii osiągnięć

6. Wyniki uczniów w skali staninowej

Wynik ucznia	Stanin
0 – 17	1 – najniższy
18 – 24	2 – bardzo niski
25 – 29	3 – niski
30 – 34	4 – niżej średni
35 – 38	5 – średni
39 – 40	6 – wyżej średni
41 – 42	7 – wysoki
43	8 – bardzo wysoki
44	9 – najwyższy

7. Wyniki klas w skali staninowej

Średni wynik klasy	Stanin
21,10 – 27,26	1 – najniższy
27,50 – 31,17	2 – bardzo niski
31,43 – 32,33	3 – niski
32,38 – 34,52	4 – niżej średni
34,53 – 36,06	5 – średni
36,09 – 37,67	6 – wyżej średni
37,89 – 39,00	7 – wysoki
39,07 – 39,50	8 – bardzo wysoki
40,11 – 41,50	9 – najwyższy

8. Komentarz autorów testu

Test sprawdzał 44 umiejętności ucznia rozpoczynającego naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej. Współczynnik łatwości testu świadczy o tym, że średnio 76% umiejętności zostało przez uczniów opanowanych. Jednakże, jeśli przyjrzymy się wynikom poszczególnych klas, to okazuje się, że na 86 klas uczestniczących w badaniach, w ośmiu (9%) uczniowie nie w pełni są przygotowani do podjęcia nauki w klasie pierwszej. W jednej z klas wyniki są słabsze, uczniowie nie osiągnęli zadowalającego poziomu opanowania umiejętności. W klasie tej z pewnością potrzebne będą dodatkowe zajęcia korekcyjno-wyrównawcze.

Analizując osiągnięcia uczniów w poszczególnych kategoriach możemy stwierdzić, że najlepsze wyniki uzyskali, w kategoriach: sprawność grafomotoryczna (87%), dojrzałości do uczenia się matematyki (85%), mowa (83%) oraz wiedza ogólna (81%). W ramach wyżej wymienionych kategorii, wystąpiły umiejętności, które okazały się dla uczniów umiarkowanie trudne. Należą do nich między innymi:

- odejmowanie w pamięci, lub z wykorzystaniem liczmanów (65%),
- uwzględnianie w wypowiedziach ustnych związków przyczynowo-skutkowych, wskazywanie szczegółów, cech postaci, nazywanie emocji, usytuowanie przedmiotów w przestrzeni (62%),
- znajomość dni tygodnia (68%).

Nieco niższe wyniki uzyskały dzieci w kategoriach: percepcja słuchowa (78%) i percepcja wzrokowa (75%). W ramach wyżej wymienionych kategorii, największe problemy sprawiały uczniom takie umiejętności jak:

- rozpoznawanie i nazywanie liter kształtopodobnych, różniących się ułożeniem względem osi pionowej i poziomej (56%),
- wyszukiwanie na obrazkach brakujących elementów (62%); należy dodać, że w tym przypadku chodzi o drobne elementy, które trudno jest znaleźć na obrazku, te widoczne dzieci odnalazły bez trudu (92%)

Najniższe wyniki uzyskali uczniowie w kategoriach: myślenia logicznego (67%) oraz czytania – techniki czytania (49%). Otrzymane wyniki wskazują, że dzieciom łatwiej jest wskazać różnicę (70%) niż cechy wspólne (64%). Niski wskaźnik opanowania techniki czytania wynika stąd, że kolejne zadania sprawdzały umiejętność czytania na coraz wyższym poziomie. Można, więc uznać, że dzieci opanowały tę umiejętność, ale na poziomie głosowania (78%), dość duża grupa uczniów czyta sylabizując lub metodą kombinowaną (44%). Natomiast jest dość spora grupa uczniów (24%), która na początku procesu edukacyjnego w szkole potrafi już czytać metodą całościową. Warto, więc wykorzystać tak znaczny potencjał uczniów, rozwijając ich zainteresowanie czytaniem.

Podsumowując, wyniki przeprowadzonych badań są zgodne z oczekiwanymi. Test zdaniem autorów należał do łatwych, tylko jedno zadanie było z poziomu ponadpodstawowego. Efekty badań wskazują na wysoki poziom gotowości szkolnej dzieci. Niestety nie potwierdzają tego stanu, konsultacje, zapytania zarówno nauczycieli jak i rodziców o sposoby pomocy dzieciom napotykałym na trudności w nauce czytania, pisania i matematyki. Ilość tworzonych programów do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych sugeruje, że istnieje pewna grupa dzieci, które nie opanowały umiejętności niezbędnych do rozpoczęcia nauki w klasie I. Być może ta grupa uczniów nie została objęta badaniami? Bardzo ważnym elementem postępowania diagnostycznego jest rzetelność przeprowadzonych badań. Istnieje także możliwość nieświadomego pomagania dzieciom w wykonaniu zadań, które wymagały obecności nauczyciela, co niewątpliwie mogło mieć wpływ na wyniki testu.